

Arcadia Arcadia 11+

pedagoško gradivo

avtorica Barbara Kelbl

kazalo

o filmu.....	3
filmografski podatki.....	3
vsebina	4
o avtorici	6
iz prve roke	6
zanimivosti.....	7
izhodišča za pogovor o filmu	8
pred ogledom	8
po ogledu	9

Kolofon | Kinobalon na Kino Otoku – Arcadia • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Idejna zasnova: Petra Slatinšek, Barbara Kelbl • Avtorica: Barbara Kelbl • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2011 • Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

o filmu

filmografski podatki

slovenski naslov **Arcadia**

izvirni naslov **Arcadia**

država produkcije ZDA

leto produkcije 2012

tehnični podatki bluray, barvni, 90 minut

jezik v angleščini s slovenskimi podnapisi

režija in scenarij Olivia Silver

fotografija Eric Lin

montaža Jennifer Lee

kostumografija Kim H. Ngo

zvok Tom Paul

glasba The Low Anthem

igrajo John Hawkes (Tom), Ryan Simpkins (Greta), Ty Simpkins (Nat), Kendall Toole (Caroline)

producenta Julien Favre, Silenn Thomas

prodaja Visit Films

festivali, nagrade Berlinale 2012 – kristalni medved v sekciji Generation Kplus

vsebina

Najstnica Greta, sestra Caroline in mali Nat morajo na 3000 milj dolgo pot z očetom, ki je dobil službo v novem kraju Arcadia v Kaliforniji. Ameriški road movie za najstnike!

Dvanajstletni Greti ter njeni sestri in bratu oče obljublja boljše življenje v Arcadii, majhnem mestu v sončni Kaliforniji. Navsezgodaj zjutraj jih zbudi in naloži v do vrha napolnjen avto. Odpravijo se na dolgo pot – iz gozdnate Nove Anglije do puščav Kalifornije. Na začetku poti so vsi dobre volje. Oče otrokom pripoveduje zgodbe, jih zabava in jim slika kalifornijski paradiž. Zatrjuje jim, da se jim bo mama pridružila kasneje.

Greta mu sprva verjame. K sebi stiska plišastega zajčka Harrisona in občuduje slikovito pokrajino, po kateri potujejo. Starejši sestri Caroline po glavi roji predvsem fant, ki ga je pustila za sabo. Devetletni Tom se veseli Velikega kanjona (Grand Canyon), ki naj bi ga obiskali na poti.

Pot jih pelje čez Ameriko, od motela do motela, od enega bara s hitro prehrano do naslednjega. Greti se vse bolj zdi, da nekaj ni v redu. Česa jim oče ne pove? Ve starejša sestra nekaj, kar njej skrivajo? Zakaj se mama ne oglašča na telefon?

Očetovo razpoloženje se spreminja podobno kot pokrajina ob njihovi poti. Vse bolj nestrpen postaja. Zapleta se v prepire z ljudmi, ki jih srečujejo. Pred otroki vse teže skriva dolge in neprijetne telefonske pogovore. Za prazen nič se spusti v prerivanje z neobzirnimi voznikom, na obisku pri družini prijateljev vzkipi zaradi drobnega pripetljaja, povezanega z mamom. Greta se zave, da ji nekaj prikriva. Ves ta čas pa mamina odsotnost vse bolj pritiska tudi nanjo. Njeno telo se spreminja, potrebuje pogovor z mamom. Starejša sestra in oče ji tega ne moreta nadomestiti. Toda vsak novi klic domov se konča s sporočilom na telefonski tajnici. Kje je mama?

Ko prispejo do Velikega kanjona, ki ga je težko čakal predvsem najmlajši Nat, se Tom v hipnem napadu nečakanosti odloči, da bodo obisk velike znamenitosti izpustili. Namesto tega naj bi obiskali manjši kanjon v bližini, 'beden nadomestek', kot pravijo otroci. Nat je obupan, oče ne spoštuje edine obljube, ki mu jo je bil dal. Greti prekipi. Burno se zoperstavi očetmu. Od njega zahteva odgovore, češ da niso več majhni otroci, pred katerimi je treba skrivati neprijetnosti. Očita mu, da do njih ni iskren, da ne drži svojih obljub in da

je kriv, da mame ni z njimi. V silovitem prepiru plane iz avta in oče jo, nič manj trmoglav, pusti, da si ohladi kri. Odpelje stran in jo pusti samo na odmaknjeni, neobljudeni cesti sredi zaprašene arizonske puščave. Odmik koristi obema. Ko se vrne po uporno hčer, mora oče priznati, da mu lahko pomaga le še odkritost. Občutljiva hči pa bo morala sprejeti resnico.

Po 3000 prevoženih miljah je dolga pot končana. V Arcadii jih čaka majhna, siva, sprana hiša. Za žimnice bo oče moral še zaslužiti. V šolo se bodo morali potruditi s kolesom ali peš. A vendarle se zdi, da je novo okolje tudi prijetno, celo nova šola se zdi kar 'okej'. Greta se mora sprijazniti, da je otroštvo na neki način končano. Razumeti in sprejeti mora, da njena družina ne bo več povsem taka, kot je bila.

o avtorici

Olivia Silver se je uveljavila kot režiserka kratkih filmov. S filmoma **Aisle 73** in **Little Canyon** je osvojila nagrade na številnih festivalih po svetu. **Arcadia** je njen prvi celovečerni film.

filmografija

2012 **Arcadia (Arcadia)**, celovečerni

2008 **Little Canyon**, kratki

2006 **Aisle 73**, kratki

iz prve roke

»V Arcadii me je zanimalo raziskovanje vsega, kar gre skupaj z razbitim domom in izgubljenim otroštvom. Toda kljub stiskam, s katerimi se srečujejo Greta, brat in sestra, film nikoli ne izgubi izpred oči upanja, humorja in prožnosti/odpornosti otrok.

Ker je to zgodba o Greti, sem želela, da občinstvo vidi tesnost v avtu in širino pokrajine, ki beži mimo okna, tako kot ju vidi ona, skozi oči otroka, ki je izpostavljen čudnemu, novemu svetu.

Ameriška pokrajina, s svojo mešanico osupljivo lepih panoram in grdih vedut mest, ki se zarezujejo v pokrajino, vizualno odraža nenehna nihanja med ljubeznijo in neizpolnjenimi obljubami v Gretini družini. Čeprav je svet zunaj velik in širok, so Greta, brat in sestra omejeni na avto, cesto in šarmantnega, a nestanovitnega očeta Toma. Film želi odraziti to intimno dinamiko skozi tesne, zgoščene kompozicije kadrov, ki se sčasoma razprejo v široke, odprte posnetke, zlasti kasneje, ko Greta izbruhne in se osvobodi iz družinskega oprijema.

Ker se film ukvarja s pravo družino, ki doživlja pravi konflikt, odnose, strahove in upanja, sem želela, da sta vizualna podoba in vsebina filma zakoreninjeni v realnosti. Moja glavna skrb je bila, da prenesem čustveno resnico, kot jo doživlja otrok v razbiti družini – da bi občinstvo razmišljalo in čutilo, kot bi lahko 12-letna Greta.«

- Olivia Silver, režiserka filma

zanimivosti

Film je posnet na 16-milimetrski filmski trak, kar je zelo redko in nenavadno za sodobne celovečerne filme. Režiserka pravi, da je s tem načinom snemanja in z barvami, ki se zdijo nekoliko obledele, zabrisane, oddaljene, poskusila ustvariti občutek brezčasnosti. Občutek, ki bi gledalca spomnil na lastno otroštvo.

Film **Arcadia** v mnogočem temelji na zgodbi avtoričinega kratkega diplomskega filma **Little Canyon**, ki je bil predvajan in nagrajen na festivalu Sundance 2009 ter na mnogih drugih festivalih, nato pa ga je avtorica razvila v celovečerni film.

Ryan Simpkins, ki v filmu igra Greto, in Ty Simpkins, ki igra njenega mlajšega brata Nata, sta tudi v resnici sestra in brat. Oba imata že bogate igralske izkušnje. Ryan je prvič zaigrala pri štirih letih v televizijskem filmu **Fallen Angel** (2003). Pri sedmih letih je nastopila na Broadwayju. Nadaljevala je tudi s snemanjem filmov: za vlogo v filmu **Surveillance** (2008) je prejela nagrado za najboljšo igralko na newyorškem filmskem festivalu (doslej najmlajša igralka, ki je prejela to nagrado), v filmu **Čast in slava (Pride and Glory)**, 2008) sta skupaj z bratom Tyjem igrala otroka igralca Collina Farella, v filmu **Krožna cesta (Revolutionary Road)**, 2008) Sama Mendesa je nastopila ob Kate Winslet in Leonardu DiCapriu, v filmu Toma Forda **A Single Man** (2009) pa ob Colinu Firthu in Julianne Moore. Njen brat Ty se je prvič pojavil na televiziji, ko je imel zgolj tri tedne, in vse od takrat je, podobno kot sestra, nastopal v filmih mnogih najbolj znanih ameriških režiserjev in igralcev.

John Hawkes, filmski oče Grete, Nata in Caroline, je priznan filmski igralec. Navdušil je v filmu **Na sledi očetu (Winter's Bone)**, 2010), ki smo ga pred kratkim lahko videli tudi v naših kinematografih – nastopil je v vlogi z metadonom zasvojenega strica glavne junakinje. V lanskem letu smo ga videli tudi v filmu **Kužna nevarnost (Contagion)**, 2011). Med njegovimi bolj znanimi novejšimi filmi so še: **Martha Marcy May Marlene** (2011), **Identiteta (Identity)**, 2003), **Me and You and Everyone We Know** (2005) in **Ameriški gangster (American Ganster)**, 2007).

Glasbo za film je prispevala ameriška indie-folk skupina The Low Anthem.

izhodišča za pogovor o filmu

pred ogledom

Spoznajmo glavne igralce v filmu že pred ogledom: Johna Hawkesa, Ryan Simpkins, Tyja Simpkinsa, Kendall Toole. Preberimo, kaj o njih piše v gradivu, na spletu poiščimo več podatkov, ogledjmo si fotografije in odlomke iz njihovih filmov.

Preberimo še, kaj je režijski, oblikovni in vsebinski zasnovi filma povedala režiserka Olivia Silver. Ko si bomo film ogledali, bodimo pozorni na to, kakšne so barve, o katerih govori; kako potuje kamera; kako je posneta pokrajina in kako junaki.

Kaj je film ceste/road movie? Raziščimo, kaj je značilno za ta (pod)žanr filma. Katere filme ceste so učenci ali dijaki že videli? Nekaj primerov (navajamo nekaj najbolj znanih, zlasti pa novejših filmov in tistih, ki so bili predvajani tudi v slovenskih kinematografih; izbor je seveda omejen): **Divjak** (1953), **Cesta** (1954), **Goli v sedlu** (1969), **Pod udarom zakona** (1969), **Bonnie in Clyde** (1967), **Surova balada** (1973), **Paris, Texas** (1984), **Leningrajski kavboji gredo v Ameriko** (1989), **Thelma in Louise** (1991), **Priscilla, kraljica puščave** (1994), **Dragi dnevnik** (1994), **Divji v srcu** (1990), **Prava stvar** (1993), **Rojena morilca** (1994), **Resnična zgodba** (1999), **Aaltra** (2004), **Motoristov dnevnik** (2004), **Borat** (2006), **Cesta** (2009), **Greva** (2009) ... Kaj junake v teh filmih žene na pot (nova doživetja, beg od družbenih omejitev, samoizpolnitev ...)?

po ogledu

Bi lahko označili film Arcadia kot road movie? Kaj pa film o odraščanju? Je podoben kakemu od filmov, ki ste jih že videli?

Kakšna je Greta? Kako bi jo opisali?

Kako režiserka pokaže njeno močno navezanost na mamo?

Je po vašem mnenju Greta še otrok ali je že najstnica? Kaj kaže na prvo, kaj kaže na drugo? S čim režiserka pokaže njeno razdvojenost? Zakaj s sabo nosi plišastega zajca, Harrisona?

Kako oče na začetku poti otrokom predstavlja življenje v Arcadii? Kaj vse jim obljublja?

Kakšen se vam je zdel oče? Je odgovoren, jih ima rad, kako jim to pokaže?

Po prepiru na cesti z nestrpnim voznikom oče pravi, da včasih moraš lagati; da laž nikomur ni škodila, njih pa je rešila iz težav. Kaj menite o tem? Je imel oče prav ali ste se strinjali z Greto?

Kakšni so odnosi med otroki? V čem sta si Greta in starejša sestra Caroline različni? Zakaj se prepirata? Kako vidimo, da se imata vendarle radi? Komu od staršev je bolj podobna Greta, komu pa Caroline? Caroline Greti očita, da je pravičniška. Kaj je s tem mislila? Se strinjate z njenim očitkom?

Oče otrokom ni povedal vse resnice, zakaj so se odpravili na pot in kaj se je zgodilo z mamo. Je naredil prav? Je lagal?

Zakaj je oče s Caroline bolj odkrit kot z Greto? Se vam zdi, da bi Greti moral že prej povedati, kako je z njeno mamo? Kaj pa Natu, bi tudi njemu morali povedati resnico? Kako odkriti bi morali biti po vašem starši z otroki?

Tudi Greta se o nekaterih stvareh ni želela pogovarjati z očetom. Bi na njenem mestu ravnali drugače? Koliko se lahko odkrito pogovorite s svojimi starši?

Po prepiru v naravnem parku Grand Canyon oče Greto pusti na cesti in odpelje naprej. Je bilo to v redu? Kako bi se vi počutili na Gretinem mestu?

Je Greti po odkritem pogovoru z očetom, ko končno izve, kaj je z mamo, kaj laže? Zakaj na koncu prizora Greta zajca Harrisona, ki ga je imela ob sebi vso pot, vrže čez skalo? Kaj to pomeni?

Kakšen se vam zdi Gretin pogovor z mamo? Zakaj se mama izmika odgovoru na vprašanje, kdaj bo prišla?

Kakšen se otrokom zdi novi dom v Arcadii? Je tak, kot ga je oče opisoval? Se vam zdi, da se bodo imeli v novem kraju lepo? V zadnjem prizoru, ko se Greta in Nat vozita s kolesom iz šole, je ulica vsa obsijana s soncem; žarki se raztezajo čez vse platno in tako zaključijo film. Kaj se vam zdi, da je režiserka želela povedati s tem prizorom?

